

คู่มือการลงทุนในไทยในเซบู

ยุทธศักดิ์ วัฒนาศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ส่งคณะไปศึกษาคู่มือการลงทุนในฟิลิปปินส์ โดยจุดหมายปลายทางสำคัญในครั้งนี้ คือ จังหวัดเซบู ซึ่งปัจจุบันเศรษฐกิจกำลังเฟื่องฟูมาก มีการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ เช่น คอนโดมิเนียม โรงแรม ศูนย์การค้า ฯลฯ จำนวนมากมายคล้ายคลึงกับไทยในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540

สำหรับจังหวัดเซบู ประกอบด้วยเกาะเซบู ซึ่งสภาพทางภูมิศาสตร์มีรูปร่างยาวเรียว โดยมีความยาวมากถึง 220 กม. แต่กว้างมากที่สุดเพียง 30 กม. นอกจากนี้ พื้นที่ของจังหวัดยังครอบคลุมถึงเกาะขนาดเล็กโดยรอบอีก 167 เกาะ รวมเป็นพื้นที่ 5,368 ตร.กม. หรือ 1% ของพื้นที่ประเทศไทย ประชากรรวม 4.2 ล้านคน สำหรับเมืองหลวงของจังหวัด คือ นครเซบู ประชากร 9 แสนคน และหากรวมปริมณฑลแล้ว ประชากรจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 ล้านคน ทำให้เป็นเมืองใหญ่อันดับ 2 ของฟิลิปปินส์ รองจากกรุงมะนิลาเท่านั้น

สำหรับเศรษฐกิจของจังหวัดเซบูประกอบด้วย 3 เสาหลัก

เสาหลักแรก คือ การท่องเที่ยว เซบูเป็นเมืองท่องเที่ยวหลักโดยมีนักท่องเที่ยวต่างประเทศมากที่สุดในฟิลิปปินส์ สำหรับในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของเซบูเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดโดยเฉลี่ยประมาณ 14.5% ต่อปี โดยมาจากเกาหลีได้มากที่สุด รองลงมา คือ ญี่ปุ่น และสหรัฐฯ โดยชาวเกาหลีได้นิยมมาเที่ยวที่เซบูมาก ทั้งมาท่องเที่ยว มาศึกษา ภาษาอังกฤษในช่วงปิดเทอม ฯลฯ

สำหรับเซบูนอกจากจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทหาดทรายชายทะเลเหมือนกับเกาะภูเก็ตของไทยแล้ว ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ โดยเมื่อสเปนปกครองฟิลิปปินส์ ซึ่งในช่วงนั้นเชื่อว่าหมู่เกาะอินเดียตะวันตกของสเปน ได้ตั้งเมืองหลวงขึ้นที่นครเซบูเป็นแห่งแรก ก่อนที่จะย้ายเมืองหลวงไปยังกรุงมะนิลาในปี 2114 นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงศาสนาอีกด้วย เนื่องจากเป็นแหล่งต้นกำเนิดของศาสนาคริสต์ในฟิลิปปินส์ โดยมีอาคารเก่าแก่เชิงประวัติศาสตร์หลายแห่ง

โอกาสสำคัญของการลงทุน คือ ธุรกิจโรงแรม ปัจจุบันมีทั้งนักลงทุนฟิลิปปินส์และนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะจากเกาหลีใต้ สนใจมาลงทุนก่อสร้างโรงงานที่จังหวัดเซบูจำนวนมาก โดยมีโรงแรมที่มีชื่อเสียงภายใต้แบรนด์ชั้นนำของโลกมากมาย เช่น แมริออต ซางกรีต้า เซอราดัน ฮิลตัน มาร์โคโปโล เรดิสัน ฯลฯ

เสาหลักที่สอง คือ อุตสาหกรรม โดยเซบูมีนิคมอุตสาหกรรมหลายแห่ง ทำให้เป็นฐานของหลายผลิตภัณฑ์สำคัญ เช่น เป็นฐานผลิตนาฬิกาไทเม็กซ์ เป็นฐานผลิตอุปกรณ์ทดสอบเคมีคอนดักเตอร์ของบริษัท Teradyne Philippines เป็นฐานผลิตและทดสอบไอซีของบริษัทแฟร์ไฮล์ด ฯลฯ อุตสาหกรรมต่อเนื่องสามารถต่อเรือได้สูงสุดขนาด 7 หมื่นตันต่อวัน

เซบูยังได้รับการขนานนามว่าเป็นเมืองหลวงของอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ของฟิลิปปินส์ เน้นการผลิตเฟอร์นิเจอร์คุณภาพสูงและมีราคาแพงเพื่อส่งออกไปยังยุโรปและสหรัฐฯ โดยอาศัยจุดแข็งที่มีนักออกแบบเฟอร์นิเจอร์ฝีมือดีจำนวนมาก นอกจากนี้ จากการที่เซบูเป็นแหล่งปลูกผลไม้จำนวนมาก เช่น มะม่วง มะพร้าว ฯลฯ จึงเป็นฐานอุตสาหกรรมเกษตร เช่น ผลิตมะม่วงแห้ง ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของฟิลิปปินส์ ซึ่งเป็นโอกาสลงทุนของไทยที่มีความเชี่ยวชาญด้านอุตสาหกรรมเกษตร

เสาหลักที่สาม เป็นฐานธุรกิจ BPO ซึ่งเป็นธุรกิจให้บริการผ่านเครือข่ายโทรคมนาคมเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าในต่างประเทศ โดยเฉพาะบริการคอลล์เซ็นเตอร์ มีตลาดสำคัญ คือ สหรัฐฯ โดยมีบริษัทชั้นนำของโลกมาตั้งฐานให้บริการ BPO ในเซบู เช่น HP, Fluor Daniels, Dell, IBM, Accenture, ธนาคาร JP Morgan & Chase ฯลฯ โดยปัจจุบันเซบูมีบุคลากรที่ให้บริการใน BPO มากถึง 75,000 คน โดยอาศัยจุดแข็งที่มีความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี

ธุรกิจ BPO นับเป็นธุรกิจที่สร้างรายได้ค่อนข้างสูง เนื่องจากกรณีทำงานในอุตสาหกรรมทั่วไปที่เน้นใช้แรงงาน ซึ่งต้องการพนักงานระดับอาชีวศึกษา พนักงานระดับปฏิบัติจะมีรายได้เพียง 9,000 – 10,000 บาท/เดือน แต่หากทำงานในธุรกิจ BPO ซึ่งต้องการพนักงานระดับปริญญาตรีที่พูดภาษาอังกฤษคล่อง จะมีรายได้เพิ่มอีกเท่าตัวเป็น 15,000 – 20,000 บาท/เดือน การทำงานด้าน BPO ยังถือเป็นการฝึกฝนภาษาอังกฤษไปในตัว ทำให้ต่อไปสามารถไปประกอบอาชีพในต่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ คานาดา ฯลฯ ได้ง่ายยิ่งขึ้น ทำให้ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีนิยมมาทำงานด้าน BPO จำนวนมาก จนขาดแคลนแรงงานด้านนี้ บริษัทต่างๆ ต้องไปหาคนจากพื้นที่ใกล้เคียง เช่น เกาะมินดาเนา มาทำงานในเซบู

อีกจุดทางการลงทุนสำคัญ คือ การผลิตไฟฟ้า ซึ่งฟิลิปปินส์มีกำลังผลิตไฟฟ้าไม่เพียงพอกับความต้องการ ขาดแคลนไฟฟ้าค่อนข้างมาก โดยบริษัท Korean Electric Power (KEP) ของเกาหลีใต้ ได้ลงทุนจำนวนมากในกิจการผลิตไฟฟ้าในฟิลิปปินส์ โดยปัจจุบันกำลังผลิตไฟฟ้าในฟิลิปปินส์มากถึง 11% เป็นของบริษัท Korean Electric Power ล่าสุดเพิ่งลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ในจังหวัดเซบู นอกจากนี้ บริษัท Korean Electric Power ยังกำลังศึกษาหาทางลงทุนตั้งโรงไฟฟ้าขนาดเล็กโดยใช้พลังงานหมุนเวียนในเกาะต่างๆ ในเซบู ซึ่งหลายเกาะยังไม่ได้เชื่อมต่อกับสายส่งไฟฟ้า ต้องผลิตไฟฟ้าใช้เองจากเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเล็กที่มีต้นทุนสูง

จากข้อมูลของสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงมะนิลา ขณะนี้นักศึกษาไทยนิยมเดินทางมาศึกษาวิชาแพทยศาสตร์ที่จังหวัดเซบูเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ โดยมีมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาไทยนิยมมาสมัครเข้าเรียน ได้แก่ Southwestern University (SWU), Cebu Doctor's University (CDU) และ Gullus College of Medicine โดยนักศึกษาไทยที่มาศึกษาวิชาแพทย์และทันตแพทย์ที่ฟิลิปปินส์นั้น ส่วนมากจะจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมาจากประเทศไทยแล้ว โดยวิชาแพทย์ที่ฟิลิปปินส์นั้นจะเป็นปริญญาที่สองด้วยทุนส่วนตัว

สำหรับร้านอาหารไทยได้รับความนิยมอย่างดีในสังคมเซบู ทั้งนี้ คนไทยที่เป็นเจ้าของกิจการได้ดูแลพนักงานคนไทยและพนักงานฟิลิปปินส์เป็นอย่างดี ทั้งในด้านการจ้างงานและสวัสดิการ ขณะเดียวกันแรงงานไทยที่ประกอบอาชีพผู้ปรุงอาหารไทยมีเอกสารทำงานถูกต้องและไม่มีปัญหาเรื่องพาสปอร์ตและการอยู่เกินกำหนด

บทความตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ ฉบับวันที่ 2 กรกฎาคม 2555